

QUICK SCAN ECOLOGIE BESTEMMINGSPLAN HOF CAMP, WASSENAAR

Opdrachtgever: Gemeente Wassenaar
Contactpersoon: M. Havenaar

Uitvoering: Adviesbureau E.C.O. Logisch
Projectcode: WANA1201B
Status: Concept
Datum: 19-02-2012
Auteur: ing. J. Koorevaar
Kwaliteitscontrole: mw. M.G. Bertholet
Foto's: ing. J. Koorevaar

SAMENVATTING

Gemeente Wassenaar gaat in het kader van wettelijke termijn en wettelijke eisen het bestemmingsplan voor het gebied Hofcamp te Wassenaar herzien. Onderzocht is of ontwikkelingen in het plangebied als gevolg van wijziging van functies niet tegenstrijdig is met de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998.

Het plangebied heeft de functies bedrijven, winkels, horecabedrijven, jachtwerf, openbaar groen, verkeer, water, wonen, garageboxen, nutsgebouwen en bijzondere doeleinden. In deze deelgebieden zijn bebouwing, houtopstanden en wateren aanwezig. Hierdoor bevat het plangebied habitat voor beschermde soorten.

De ontwikkelingen die mogelijk plaatsvinden als gevolg van eventuele wijzigingen in het bestemmingsplan, kunnen resulteren in overtreding van de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet 1998. De effecten die deze ontwikkeling kan veroorzaken betreft verstoring van individuen van een beschermde soort of habitatvernietiging. Voor deze aspecten zijn voldoende mogelijkheden tot compenserende of mitigerende maatregelen, of tot het verkrijgen van een ontheffing van de Flora- en faunawet.

Aanbevolen is bij eventuele ontwikkelingen aanvullend onderzoek naar vleermuizen, broedvogels, vaatplanten en vissen te laten uitvoeren, zodat schade aan eventueel in het plangebied voorkomende beschermde soorten kan worden voorkomen. Ook is aanbevolen bij eventuele wijzigingen van functies van het plangebied welke een negatief effect kunnen hebben op het Natura2000-gebied Meijendel en Berkheide en de EHS nader te onderzoeken wat de mogelijke negatieve effecten zijn.

SAMENVATTING.....	2
1. INLEIDING	4
1.1 AANLEIDING EN DOEL	4
1.2 NATUURBESCHERMINGSWETGEVING	4
1.3 ONDERZOEKSMETHODE.....	4
1.4 LEESWIJZER	4
2. PLANGEBIED EN ONTWIKKELINGEN	5
2.1 PLANGEBIED.....	5
2.1.1 BEBOUWDE PERCELEN	5
2.1.2 OPENBAAR GROEN.....	6
2.1.3 VERKEER.....	6
2.1.4 WATER.....	6
2.2 ONTWIKKELINGEN	6
3. TOETSING FLORA- EN FAUNAWET.....	6
3.1. BRONNENONDERZOEK.....	6
3.1.1 ZOOGDIEREN.....	6
3.1.2 VOGELS.....	6
3.1.3 REPTIELEN	7
3.1.4 AMFIBIEËN.....	7
3.1.5 VISSSEN.....	7
3.1.6 ONGEWERVELDEN	7
3.1.7 VAATPLANTEN	7
3.2. HABITATSCAN	7
3.2.1 BEBOUWDE PERCELEN	7
3.2.2 OPENBAAR GROEN.....	8
3.2.3 VERKEER.....	8
3.2.4 WATER	8
3.3. EFFECTEN	9
3.2.5 MOGELIJK AANWEZIGE BESCHERMDE SOORTEN	9
3.2.6 EFFECTEN ONTWIKKELINGEN	10
3.2.7 AANBEVELINGEN TEN AANZIEN VAN DE FLORA- EN FAUNAWET	11
4. BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN	11
4.1. EFFECTEN ONTWIKKELINGEN	13
4.2. AANBEVELINGEN ONTWIKKELINGEN	13
5. LITERATUUR	14

1. INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL

In gemeente Wassenaar vindt een integrale herziening van het bestemmingsplan Maaldrift plaats in verband met de wettelijke termijn en de bijbehorende wettelijke eisen. Om na te gaan of er bij eventuele wijzigingen in het bestemmingsplan kans bestaat op overtreding van de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998, moet worden onderbouwd of deze ontwikkeling geen beschermde soorten of natuurgebieden negatief beïnvloed. Deze onderbouwing is verkregen door het uitvoeren van een quick scan naar soorten welke zijn beschermd middels de Flora- en faunawet en gebieden welke beschermd zijn middels de Natuurbeschermingswet 1998.

1.2 NATUURBESCHERMINGSWETGEVING

In Nederland is de bescherming van natuur opgedeeld in soortbescherming middels de Flora- en faunawet, en in gebiedsbescherming middels de Natuurbeschermingswet 1998.

De Flora- en faunawet beschermt alle inheemse zoogdieren (met uitzondering van huismuis, bruine rat en zwarte rat), vogels, reptielen en amfibieën. Bij de vissen, ongewervelde dieren en planten zijn alleen die soorten beschermd die als zodanig zijn aangewezen. Alle voor deze soorten nadelige handelingen zijn in principe verboden. Voor de meer algemene soorten geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ordening, voor de meer zeldzame en kritische soorten geldt een ontheffingsplicht of dienen afdoende mitigerende maatregelen te worden genomen bij overtreding van deze wet.

De Natuurbeschermingswet 1998 beschermd Natura2000 gebieden en beschermde natuurmonumenten. Deze gebieden zijn aangewezen aan de hand van de Europese Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn voor bepaalde daar voorkomende habitattypen, dier- en plantensoorten. Alle plannen, binnen of buiten deze gebieden, welke mogelijk direct of indirect effect hebben op deze gebieden dienen te worden getoetst aan de Natuurbeschermingswet 1998.

De initiatiefnemer van een ontwikkeling dient er voor zorg te dragen dat de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet 1998 niet worden overtreden. Om deze reden is een toetsing van de geplande ontwikkeling aan de natuurwetgeving noodzakelijk.

In deze rapportage wordt bepaald of negatieve effecten op zwaar beschermde soorten, Natura2000 gebieden en EHS al dan niet met zekerheid kunnen worden uitgesloten.

1.3 ONDERZOEKSMETHODE

Deze studie bestaat uit twee delen, een bronnenonderzoek en een habitatscan. Tijdens het bronnenonderzoek worden er verschillende bronnen geraadpleegd om te onderzoeken welke beschermde soorten er in het projectgebied verwacht kunnen worden. De geraadpleegde bronnen zijn o.a.; de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD), verspreidingsatlassen van de verschillende soortgroepen, eerder in de regio uitgevoerde onderzoeken, in de regio actieve werkgroepen en PGO's, databanken met verspreidingsgegevens en het aanwijzingsbesluit Natura2000 gebieden. Daarnaast zijn alle beschermde natuurgebieden in de omgeving van het plangebied in kaart gebracht. Van deze gebieden zijn indien van toepassing de instandhoudingsdoelen en bedreigingen in kaart gebracht.

Uit het bronnenonderzoek volgt een lijst met beschermde soorten welke mogelijk in het projectgebied voor kunnen komen. Tijdens de habitatscan is het projectgebied bezocht om te kijken of deze soorten ook daadwerkelijk in het gebied voor kunnen komen, rekening houdend met het habitat, de habitateisen en de verspreidingsgegevens van de betreffende soorten. Daarnaast kunnen er tijdens het veldbezoek nog soorten aan de lijst worden toegevoegd als het habitat geschikt lijkt voor een betreffende soort.

1.4 LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving van het plangebied gegeven, met huidige ecologische waarden en de ligging ten opzichte van beschermde natuur. Vervolgens wordt een overzicht gegeven van mogelijkheden en plannen uit het nieuwe bestemmingsplan.

In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bronnenonderzoek en de habitatscan weergegeven, waarbij de effectanalyse ten aanzien van de Flora- en faunawet is opgenomen.

Hoofdstuk 4 geeft weer welke middels de Natuurbeschermingswet 1998 beschermde gebieden in de omgeving van het plangebied voorkomen. Tevens zal hier worden aangegeven in welke mate eventuele ontwikkelingen en veranderingen van functie van invloed zal zijn op deze gebieden.

2. PLANGEBIED EN ONTWIKKELINGEN

2.1 PLANGEBIED

Het plangebied is gelegen in de gemeente Wassenaar kilometerhokken X: 87 / Y: 462, X: 88 / Y: 462, X: 87 / 461 en X: 88 / Y: 461 (uurhok 30-36). Het gebied wordt onder andere omsloten door de Van Zuylen van Nijeveltstraat en Lange Kerkdam ten zuidwesten, de Oostdorperweg ten noordwesten, de Zuidwijklaan en Seringenlaan ten noordoosten en de Rijksweg ten zuidwesten (figuur 1).

Figuur 1. Plangebied (bron: Gemeente Wassenaar)

Het gebied is te verdelen in verschillende functies. De huidige functies zijn bedrijven, winkels, horecabedrijven, jachtwerf, openbaar groen, verkeer, water, wonen, garageboxen, nutsgebouwen en bijzondere doeleinden. Deze functies zullen in de volgende paragrafen nader worden toegelicht.

2.1.1 BEBOUWDE PERCELEN

Vanwege het stedelijke karakter van het plangebied zijn de functies bedrijven, winkels, horecabedrijven, jachtwerf, wonen, garageboxen, nutsgebouwen en bijzondere doeleinden samengevoegd tot bebouwde percelen. Op deze percelen is naast bebouwing ook groen aanwezig in de vorm van tuinen en perken. De combinatie van bebouwing en groen hebben doorgaans een redelijke natuurwaarde.

2.1.2 OPENBAAR GROEN

Binnen het plangebied is openbaar groen aanwezig. Dit bestaat hoofdzakelijk uit stadsparken, bloemperken en grasvelden. In de stadsparken zijn grote bomen en struweel aanwezig. Er zijn eveneens groenstroken aanwezig tussen de aanwezige wateren en openbare weg. Openbaar groen kan een redelijke natuurwaarde hebben, wanneer deze middels groenstructuren in verbinding staat met het buitengebied. Doordat de groenstructuren met elkaar in verbinding staan en verbinding met achterliggende gebieden aanwezig is, geldt voor de groenstructuren van Hofcamp dat deze een relatief hoge natuurwaarde zullen hebben.

Foto 1. Stadspark

2.1.3 VERKEER

De functie verkeer bestaat uit een aantal wegen welke in en om het plangebied aanwezig zijn. Het is een netwerk van grotere doorgaande wegen aan de randen, kleinere straten en woonerven. Hierbij is onderscheid te maken tussen asfaltwegen en klinkerwegen. Grenzend aan de wegen zijn lokaal laanbeplantingen en openbaar groen aanwezig. Wegen hebben doorgaans een beperkte natuurwaarde. Lokaal kan de natuurwaarde als gevolg van de aangrenzende laanbeplantingen hoger zijn.

2.1.4 WATER

De in het plangebied aanwezige wateren zijn te verdelen in twee brede watergangen welke Hofcamp doorkruisen en water in stadsparken en openbaar groen. De wateren staan voor een groot deel in verbinding met de omliggende gebieden. Watergangen hebben doorgaans een hogere natuurwaarde.

2.2 ONTWIKKELINGEN

Er is nog niet bekend of er wijzigingen in het bestemmingsplan zullen plaatsvinden welke tot ontwikkelingen in het plangebied zullen leiden. Derhalve zijn een aantal ingrepen weergegeven welke mogelijk van toepassing zijn op eventuele wijzigingen van het bestemmingsplan. De huidige kwaliteiten zullen dan mogelijk veranderen.

Enkele ontwikkelingen welke effecten kunnen hebben op de huidige natuurwaarden zijn:

- Verandering van functie;
- demping en vergraving van wateren;
- kap houtopstanden;
- amoveren / renoveren huidige bebouwing;
- nieuwbouw.

3. TOETSING FLORA- EN FAUNAWET

3.1. BRONNENONDERZOEK

Om een goede inschatting te kunnen maken welke beschermde soorten mogelijk gebruik maken van het plangebied heeft een literatuurstudie plaatsgevonden. Hiertoe is bij de Nederlandse Databank Flora en Fauna (NDFF) een beknopte globale levering opgevraagd. Deze levering is weergegeven in bijlage 1.

3.1.1 ZOOGDIEREN

In de kilometerhokken waarin het plangebied is gelegen zijn zoogdieren slecht onderzocht. Er zijn hier echter wel waarnemingen bekend van zes algemene beschermde soorten. Op basis van literatuur kunnen in het plangebied de algemene beschermde soorten bosmuis, dwergmuis, rosse woelmuis, veldmuis, huisspitsmuis, egel, konijn, mol, vos, bunzing, hermelijn en wezel worden verwacht. De geraadpleegde bronnen zijn doorgaans op uurhok-niveau, waardoor ook soorten welke bekend zijn uit de omgeving van het plangebied zijn inbegrepen.

Daarnaast zijn bij de NDFF twee soorten welke zijn opgenomen in tabel 3 van de Flora- en faunawet, waarvan één is opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Op basis van verspreidingsgegevens kunnen de baardvleermuis, de gewone dwergvleermuis, de gewone grootoorvleermuis, de laatvlieger, de meervleermuis, de rosse vleermuis, de ruige dwergvleermuis en de watervleermuis in de omgeving van het plangebied worden verwacht. Naast deze soorten komt ook de waterspitsmuis, welke is beschermd middels tabel 3 van de Flora- en faunawet, voor in de omgeving van het plangebied.

3.1.2 VOGELS

De kilometerhokken waarin het plangebied is gelegen, zijn doorgaans slecht onderzocht op het gebied van vogels. Vogels waarvan de nestplaatsen beschermd en welke op basis van literatuur in de omgeving van het plangebied voorkomen, zijn boomvalk, de buizerd, de gierzwaluw, de havik, de huismus, de kerkuil, de ooievaar, de ransuil, de sperwer, de steenuil en wespandief.

Overige in de omgeving voorkomende soorten waarvan een inventarisatie gewenst is volgens Dienst Regelingen, zijn de blauwe reiger, de boerenzwaluw, de boomklever, de boomkruiper, de bosuil, de draaihals, de ekster, de gekraagde roodstaart, de glanskop, de grauwe vliegenvanger, de groene specht, de grote bonte specht, de huiswaluw, de ijsvogel, de kleine bonte specht, de koolmees, de oeverwaluw, de pimpelmees, de spreeuw, de tapuit, de torenvalk, de zwarte kraai, de zwarte mees, de zwarte roodstaart en de zwarte specht.

3.1.3 REPTIELEN

De kilometerhokken waarin het plangebied is gelegen, zijn niet onderzocht op het gebied van reptielen. Er zijn in de betreffende kilometerhokken geen waarnemingen bekend van middels de Flora- en faunawet beschermde reptielen. De zandhagedis is wel bekend voor te komen in het uurhok, waarin het plangebied is gelegen. Deze soort is bekend voor te komen in de duingebieden Meijndel en Berkheide, ten westen van Wassenaar.

3.1.4 AMFIBIEËN

De kilometerhokken waarin het plangebied is gelegen zijn slecht tot niet onderzocht op het voorkomen van amfibieën. Bij de NDFF is het voorkomen bekend van twee soorten uit tabel 1 van de Flora- en faunawet. Uit bronnenonderzoek blijkt dat de algemene beschermde soorten bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en meerkikker in de omgeving van het plangebied voor komen.

Daarnaast is één soort uit tabel 3 van de Flora- en faunawet, welke tevens is opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn in de één van de kilometerhokken. Uit literatuur blijkt dat dit de rugstreeppad betreft.

3.1.5 VISSEN

Bij de NDFF zijn in de kilometerhokken waarin het plangebied is gelegen geen waarnemingen bekend van beschermde vissoorten. Uit literatuur blijkt echter dat de bittervoorn, welke is opgenomen in tabel drie van de Flora- en faunawet en bijlage IV van de Habitatrichtlijn, in de omgeving van het plangebied bekend is voor te komen. Ook de kleine modderkruiper, welke is opgenomen in tabel twee van de Flora- en faunawet is bekend in de omgeving voor te komen.

3.1.6 ONGEWERVELDEN

De onderzochte groep ongewervelden bestaat uit dagvlinders, libellen en overige ongewervelden. Op het gebied van dagvlinders zijn de kilometerhokken waarin het plangebied is gelegen doorgaans goed onderzocht. Uit literatuur blijkt dat er één middels tabel 3 van de Flora- en faunawet beschermde vlindersoort bekend is. Het betreft de rouwmantel. Dit is echter een melding geweest tijdens een invasie, waarna de soort weer vrijwel geheel uit Nederland is verdwenen. Op het gebied van libellen zijn de kilometerhokken matig tot slecht onderzocht. Er zijn geen beschermde libellen in de omgeving van het plangebied bekend. Op het gebied van overige ongewervelden zijn de kilometerhokken niet afdoende onderzocht om een beeld van de betrouwbaarheid te hebben. Uit literatuur blijkt dat de middels tabel 3 van de Flora- en faunawet en bijlage IV van de Habitatrichtlijn beschermde soort nauwe korfslak bekend is voor te komen in het duingebied ten westen van Wassenaar.

3.1.7 VAATPLANTEN

Uit de gegevens van de NDFF zijn drie middels tabel 1 van de Flora- en faunawet en zeven middels tabel 2 van de Flora- en faunawet bekend uit de onderzochte kilometerhokken. Uit literatuur blijkt dat de licht beschermde soorten akkerklokje, brede wespenorchis, dotterbloem, gewone vogelmelk, grote kaardenbol, kleine maagdenpalm, knikkende vogelmelk en zwanenbloem.

Soorten uit tabel twee welke bekend zijn uit de omgeving van het plangebied zijn de soorten brede orchis, daslook, gele helmblom, grote keverorchis, klein glaskruid, kruisbladgentiaan, moeraswespenorchis, parnassia, rietorchis, ruig klokje, stijf hardgras, tongvaren, vleeskleurige orchis en wilde marjolein. De hiervoor geraadpleegde database is op uurhok-niveau. Hierdoor zijn ook typische soorten voor het duingebied onder deze soorten terug te vinden.

3.2. HABITATSCAN

Tijdens de habitatscan zijn de verschillende delen van het plangebied beoordeeld op de aanwezigheid van geschikt habitat voor beschermde soorten. Per deelgebied wordt aangegeven voor welke beschermde soorten deze geschikt zijn en wat de functie van het plangebied voor de betreffende soort zal zijn. De habitatscan heeft plaatsgevonden op 14 februari 2012.

3.2.1 BEBOUWDE PERCELEN

Op de bebouwde percelen zijn gebouwen aanwezig met open stootvoegen. Hierdoor kunnen gebouwbewonende vleermuizen als de gewone dwergvleermuis, de laatvlieger, de meervleermuis en de ruige dwergvleermuis er verblijfplaatsen hebben. Ook voor broedvogels waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, zoals de huismus en de gierzwaluw is in de bebouwing nestgelegenheid aanwezig. De huismus is ten tijde van het locatiebezoek in enkele tientallen aangetroffen aan de Hofcampweg. Deze vinden hier vermoedelijk nestgelegenheid onder de pannendaken van de woningblokken.

Tevens bieden deze percelen door de aanwezigheid van tuinen foerageergebied voor vleermuizen en nestgelegenheid voor algemene broedvogels. Ook algemene kleine zoogdieren als woelmuizen, spitsmuizen en de egel kunnen hiervan gebruik maken als leefgebied. Voor de bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander bieden deze structuren geschikt landbiotoop.

3.2.2 OPENBAAR GROEN

De in het openbaar groen aanwezige bomen en struweel bieden geschikte nestlocaties voor algemene broedvogels. Nestlocaties van jaarrond beschermde broedvogels zijn niet in dit onderdeel van het plangebied aangetroffen. De boomkruiper, de koolmees, de pimpelmees en de grote bonte specht zijn in het openbaar groen aangetroffen tijdens de habitatscan. In enkele bomen in stadsparken zijn holten aangetroffen, welke kunnen fungeren als verblijfplaatsen voor de boombewonende vleermuizen rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis.

Daarnaast bieden de open delen van het openbaar groen geschikt landbiotoop voor de algemene beschermde amfibieën bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. De groenzones naast watergangen bieden standplaatsen voor beschermde soorten vaatplanten als de brede wespenorchis en de rietorchis.

Foto 2. Groenstrook langs Starrenburglaan

De lijnvormige structuur welke lokaal in het openbaar groen aanwezig is, maakt deze geschikt als vliegroute voor vleermuizen. Tevens is het geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Algemene beschermde zoogdieren als woelmuizen, spitsmuizen, egel en vos kunnen gebruik maken van het openbaar groen als leefgebied en / of foerageergebied.

3.2.3 VERKEER

De delen van het plangebied welke zijn ingericht met als functie verkeer zijn doorgaans van weinig belang voor beschermde soorten. Echter, langs diverse wegen zijn bomen van een laanvormige structuur aanwezig, waarvan enkele bomen holten hebben. Hierdoor zijn geschikte verblijfplaatsen aanwezig voor boombewonende vleermuizen als de rosse vleermuis, de ruige dwergvleermuis en de watervleermuis. Voor deze soorten kan deze structuur van bomen ook fungeren als vliegroute tussen verblijfplaatsen en foerageerzones. De bomen bieden tevens nestlocaties voor algemene broedvogels. Nesten van kraaiachtigen en roofvogels zijn hier niet aangetroffen.

Daarnaast kunnen wegbermen welke aan wateren grenzen standplaats bieden aan beschermde vaatplanten als de brede wespenorchis, rietorchis en ruig klokje.

Foto 3. Laanstructuur langs Wiegmanweg

Ook algemene soorten woelmuizen, spitsmuizen, de mol, de egel en de vos kunnen gebruik maken van de wegbermen, evenals de bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander.

3.2.4 WATER

De beoordeling van wateren in het plangebied werd bemoeilijkt door de aanwezigheid van ijs. De wateren bieden mogelijk voortplantingswateren aan de bruine kikker, de gewone pad, de kleine watersalamander en de meerkikker. Voor beschermde vissen zijn de wateren mogelijk geschikt voor de kleine modderkruiper. De bittervoorn wordt in beperkte mate verwacht in de grote wateren welke het plangebied doorkruisen. De kleinere wateren in het openbaar groen zijn doorgaans minder geschikt voor deze soort door de aanwezigheid van bladafval en het ontbreken van een goede onderwatervegetatie.

De oevers van de watergangen kunnen worden benut als nestlocatie voor algemene watervogels en algemene beschermde vaatplanten als de dotterbloem. Vleermuizen als de watervleermuis en de meervleermuis kunnen de lijnvormige wateren benutten als vliegroute en om te foerageren. Daarnaast kunnen ook de soorten gewone dwergvleermuis, de laatvlieger, de rosse vleermuis en de ruige dwergvleermuis dit deel van het plangebied benutten als foerageerzone.

Foto 4. Zijlwatering

3.3. EFFECTEN

In deze paragraaf worden de effecten op middels de Flora- en faunawet beschermde soorten bij de mogelijke uitvoer van ontwikkelingen binnen het herziene bestemmingsplan beschreven.

3.2.5 MOGELIJK AANWEZIGE BESCHERMDE SOORTEN

Binnen het projectgebied kunnen diverse beschermde soorten worden aangetroffen. In tabel 2 worden mogelijk voorkomende vaatplanten, zoogdieren, reptielen, amfibieën en vissen weergegeven. In tabel 3 worden de broedvogels weergegeven.

Tabel 2: Beschermde soorten uit bronnenonderzoek (m.u.v. broedvogels)

	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Tabel 1 Flora- en faunawet		
Zoogdieren	Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
	Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
	Egel	<i>Erinaceus europeus</i>
	Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
	Mol	<i>Talpa europea</i>
	Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareus</i>
	Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
	Vos	<i>Vulpes vulpes</i>
Amfibieën	Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
	Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
	Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>
	Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>
Vaatplanten	Akkerklokje	<i>Campanula rapunculoides</i>
	Brede wespenorchis	<i>Epipactis helleborine</i>
	Dotterbloem	<i>Caltha palustris</i>
	Gewone vogelmelk	<i>Ornithogalum umbellatum</i>
	Grote kaardenbol	<i>Dipsacus fullonum</i>
	Kleine maagdenpalm	<i>Vinca minor</i>
	Knikkende vogelmelk	<i>Ornithogalum nutans</i>
	Zwanenbloem	<i>Butomus umbellatus</i>
Tabel 2 Flora- en faunawet		
Vissen	Kleine modderkruiper	<i>Cobitis taenia</i>
Vaatplanten	Brede orchis	<i>Dactylorhiza majalis majalis</i>
	Daslook	<i>Allium ursinum</i>
	Gele helmbloem	<i>Pseudofumaria lutea</i>
	Grote keverorchis	<i>Listera ovata</i>
	Rietorchis	<i>Dactylorhiza majalis praetermissa</i>
	Ruig klokje	<i>Campanula trachelium</i>
	Tongvaren	<i>Asplenium scolopendrium</i>
Tabel 3 Flora- en faunawet		
Zoogdieren	Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>
	Gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>
	Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>
	Meervleermuis	<i>Myotis dasycneme</i>
	Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>
	Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>
	Watervleermuis	<i>Myotis daubentonii</i>
Vissen	Bittervoorn	<i>Rhodeus amarus</i>

Tabel 3: Beschermde broedvogels uit bronnenonderzoek

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Categorie vaste nesten
Gierzwaluw*	<i>Apus apus</i>	2
Huismus*	<i>Passer domesticus</i>	2
Ransuil*	<i>Asio otus</i>	4
Sperwer*	<i>Accipiter nisus</i>	4
Boomklever	<i>Sitta europea</i>	5
Boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>	5
Bosuil	<i>Strix aluco</i>	5
Ekster	<i>Pica pica</i>	5
Gekraagde roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	5
Glanskop	<i>Poecile palustris</i>	5
Grauwe vliegenvanger	<i>Muscicapa striata</i>	5
Groene specht	<i>Picus viridis</i>	5
Grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i>	5
Huiszwaluw	<i>Delichon urbicum</i>	5
Koolmees	<i>Parus major</i>	5
Kleine bonte specht	<i>Dendrocopos minor</i>	5
Pimpelmees	<i>Parus caeruleus</i>	5
Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	5
Zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>	5
Zwarte mees	<i>Parus ater</i>	5
Zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochrurus</i>	5

* = jaarrond beschermd

3.2.6 EFFECTEN ONTWIKKELINGEN

De werkzaamheden die gepaard gaan met het realiseren van een nieuw verzorgingshuis, kunnen mogelijk van invloed zijn op beschermde soorten. Deze mogelijke effecten zijn hier toegelicht.

- Damping en vergraving van wateren:

Door het dempen en vergraven van wateren kunnen mogelijk voortplantingswater van (algemene) beschermde amfibieën verloren gaan. Het betreft hier de soorten bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en meerkikker, waarvoor een vrijstelling geldt. Voor de beschermde vissoorten kleine modderkruiper en bittervoorn kunnen exemplaren worden gedood en habitat worden vernietigd. Ook kunnen standplaatsen van (algemene) beschermde soorten vaatplanten verloren gaan. Voor zowel de algemene beschermde soorten als de zwaarder beschermde soort geldt dat de gunstige staat van instandhouding gewaarborgd dient te worden. Door het nemen van mitigerende maatregelen kan dit worden gegarandeerd.

- Kap houtopstanden:

De kap van houtopstanden kunnen negatieve gevolgen hebben voor broedvogels, amfibieën, vleermuizen, vaatplanten en kleine zoogdieren. Nesten, verblijfplaatsen en foerageergebieden kunnen als gevolg van de werkzaamheden verloren gaan. Ook standplaatsen van beschermde planten kunnen hierbij verloren gaan. Door het treffen van mitigerende maatregelen kan de te verwachten schade tot een minimum worden beperkt, waardoor de gunstige staat van instandhouding voor beschermde soorten kan worden gegarandeerd.

- Amoveren / renoveren huidige bebouwing:

Door het amoveren en renoveren van de huidige bebouwing gaan mogelijk broedlocaties van vogels en verblijfplaatsen van vleermuizen verloren. Door het toepassen van mitigerende maatregelen kan overtreding van de Flora- en faunawet worden voorkomen, doordat de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soorten kan worden gewaarborgd.

- Nieuwbouw:

Of nieuwbouw effecten heeft op beschermde soorten is afhankelijk van waar in het plangebied dit plaatsvindt. Door bij het realiseren van de nieuwbouw voorzieningen voor natuur te treffen, zoals het inbouwen van verblijfplaatsen voor vleermuizen en nestvoorzieningen voor broedvogels, kan de ecologische waarde van het plangebied zelfs worden versterkt.

3.2.7 AANBEVELINGEN TEN AANZIEN VAN DE FLORA- EN FAUNAWET

Om overtredingen van de Flora- en faunawet te voorkomen, is het belangrijk te weten welke beschermde soorten daadwerkelijk gebruik maken van het plangebied. Door het treffen van mitigerende maatregelen kan overtreding van de Flora- en faunawet worden voorkomen.

- Aanvullend onderzoek

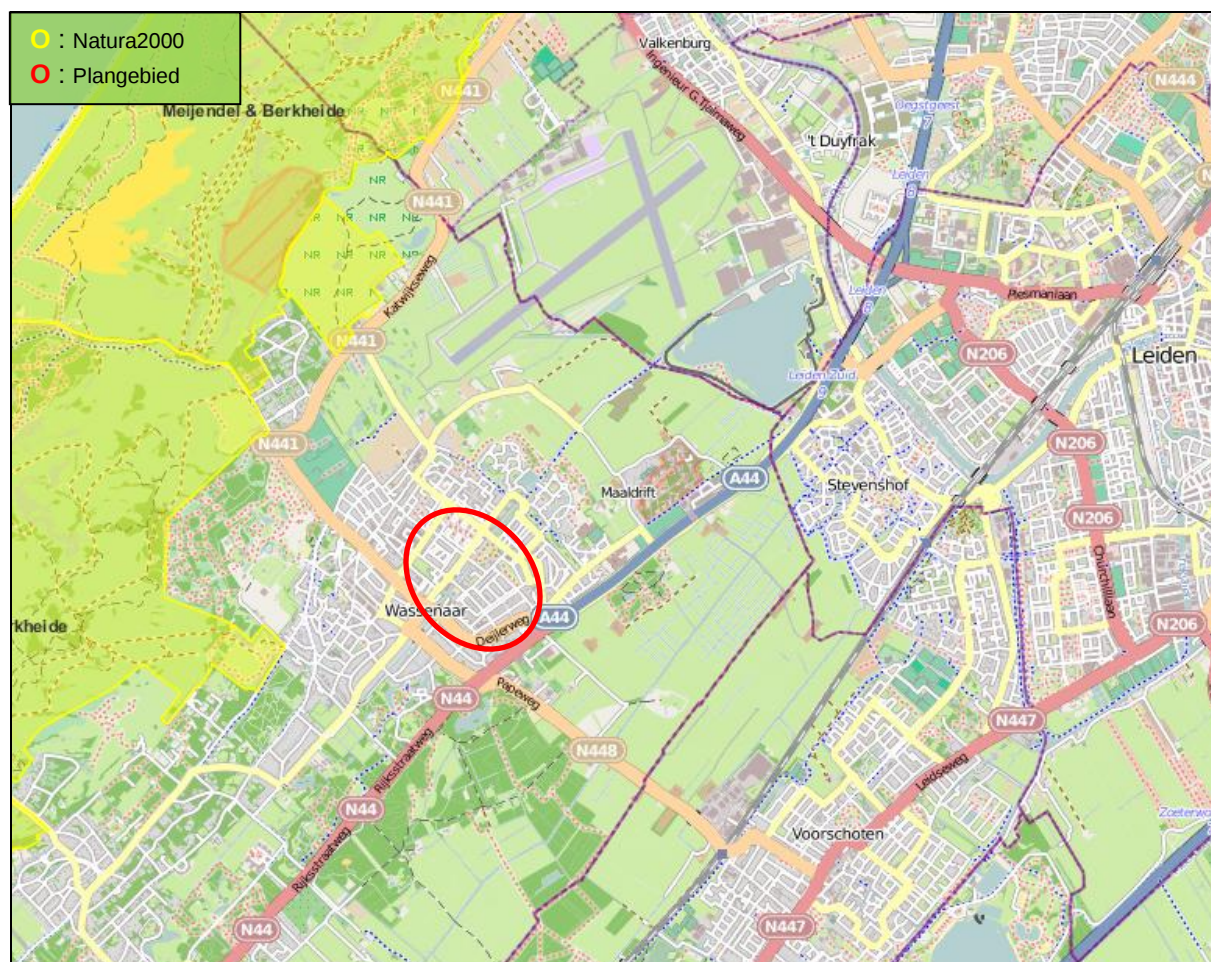
Wanneer duidelijk is of er ruimtelijke ingrepen zullen plaatsvinden in het herziene bestemmingsplan is het raadzaam aanvullend onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van beschermde soorten, teneinde overtreding van de Flora- en faunawet te kunnen ondervangen. Soortgroepen waarvoor aanvullend onderzoek wordt aanbevolen zijn, afhankelijk van de locatie waar de ontwikkeling plaatsvindt, broedvogels, vleermuizen, vaatplanten en vissen.

- Mitigerende maatregelen

Om overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen, dienen mogelijk mitigerende maatregelen te worden genomen. Deze omvatten onder andere het dempen van wateren buiten het voortplantingsseizoen van amfibieën en vissen en het verwijderen van bomen en struweel buiten de broedperiode van vogels. Of het noodzakelijk is mitigerende maatregelen voor andere soorten te treffen, zal moeten blijken uit aanvullend onderzoek. Indien dit het geval is, dienen mitigerende maatregelen voor de betreffende soorten worden verwerkt in een mitigatieplan en ecologisch werkprotocol.

4. BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN

Binnen het plangebied zijn geen beschermde natuurgebieden aanwezig. Binnen een straal van drie kilometer rond het plangebied zijn Natura2000 gebieden aanwezig (figuur 2).

Figuur 2: Natura2000 gebieden en PEHS (Bron: www.synbiosys.alterra.nl)

Het Natura2000 gebied dat zich nabij het plangebied bevindt betreft het Habitatrichtlijngebied Meijndel en Berkheide, een kalkrijk duingebied tussen Den Haag en Katwijk, met een relatief breed middenduin in de reeks zeereep, buitenduin en middenduin. strandwal. In tabel 4 zijn de instandhoudingsdoelen van dit gebied opgenomen.

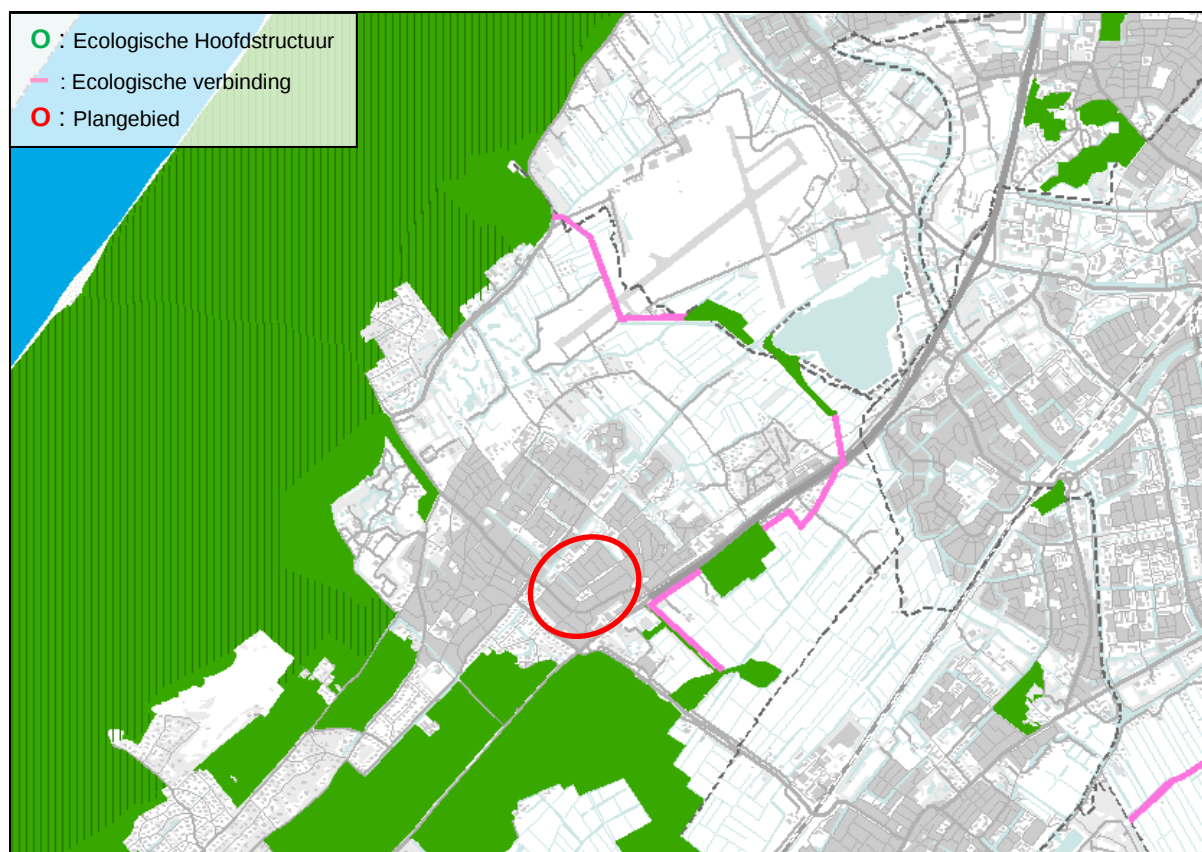
Tabel 4. Instandhoudingsdoelstellingen

		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.
Habitattypen					
H2120	Witte duinen	-	=	>	
H2130A	*Grijze duinen (kalkrijk)	--	>	>	
H2130B	*Grijze duinen (kalkarm)	--	>	>	
H2160	Duindoornstruwelen	+	= (<)	=	
H2180A	Duinbossen (droog)	+	=	=	
H2180B	Duinbossen (vochtig)	-	=	>	
H2180C	Duinbossen (binnenduinarand)	-	=	>	
H2190A	Vochtige duinvalleien (open water)	-	>	>	
H2190B	Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	-	>	>	
H2190D	Vochtige duinvalleien (hoge moerasplanten)	-	>	>	
Habitatsoorten					
H1014	Nauwe korfslak	-	=	=	=
H1042	Gevlekte witsnuitlibel	--	>	>	>
H1318	Meervleermuis	-	=	=	=

Legenda

SVI landelijk Landelijke Staat van Instandhouding (-- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig)
 = Behoudsdoelstelling
 > Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
 =(<) Ontwerp-aanwijzingsbesluit heeft 'ten gunste van' formulering

Ook zijn er in de omgeving van het plangebied delen van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) aanwezig (figuur 3).

Figuur 3: EHS in de omgeving van het plangebied
 (bron: <http://geo.zuid-holland.nl/geo-loket/html/atlas.html?atlas=EHS>)

Delen van de EHS zijn op enkele honderden meters van het plangebied aanwezig. Ook is hier een ecologische verbinding aanwezig.

4.1. EFFECTEN ONTWIKKELINGEN

Bij het herzien van het bestemmingsplan dient rekening te worden gehouden met de gevoeligheid van het nabijgelegen Natura2000-gebied. Deze gevoeligheid is weergegeven in tabel 3.

Tabel 5: Gevoeligheid Meijndel & Berkheide (Bron: www.synbiosys.alterra.nl)

Storingsfactor	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Witte duinen	gevoelig	gevoelig	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
*Grijze duinen	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Duindoornstruwelen	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Duinbossen	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Vochtige duinvalleien	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Gevlekte witsnuitlibel	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Meervleermuis	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Nauwe korfslak	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig

- zeer gevoelig
- gevoelig
- niet gevoelig
- n.v.t.
- ... onbekend

1. Oppervlakteverlies
- 2 Versnippering
- 3 Verzuring
- 4 Vermesting
- 5 Verzoeting
- 6 Verzilting
- 7 Verontreiniging
- 8 Verdroging
- 9 Vernatting
- 10 Verandering stroomsnelheid

- 11 Verandering overstromingsfrequentie
- 12 Verandering dynamiek substraat
- 13 Verstoring door geluid
- 14 Verstoring door licht
- 15 Verstoring door trilling
- 16 Optische verstoring
- 17 Verstoring door mechanische effecten
- 18 Verandering in populatiedynamiek
- 19 Bewuste verandering soortensamenstelling

De delen van de EHS bevinden zich op voldoende afstand van het plangebied om geen schade te ondervinden. De functionaliteit van de ecologische verbinding kan wel worden beperkt, wanneer door verandering van functie van het plangebied verkeersstromen op de Rijksstraatweg en de A44 toenemen.

4.2. AANBEVELINGEN ONTWIKKELINGEN

Bij een wijziging van het bestemmingsplan dient nader te worden onderzocht wat de mogelijke effecten zijn op het Natura2000-gebied. Bij wijziging van functies kan de uitstoot van stikstof in het gebied toenemen. Welke invloed dit mogelijk heeft op Meijndel en Berkheide dient dan te worden onderzocht. Wanneer blijkt dat de geplande ingreep een negatief effect kan hebben op het nabijgelegen Natura2000-gebied, zal een vergunning voor de Natuurbeschermingswet 98 te worden aangevraagd.

Wanneer door een wijziging van functies verkeersstromen toenemen, dient nader onderzoek te worden uitgevoerd naar de mogelijke invloed hiervan op de ecologische verbindingen nabij het plangebied. Eventueel negatieve effecten dienen te worden gemitigeerd dan wel gecompenseerd.

5. LITERATUUR

Bellmann, H., 2007, Vlinders, rupsen en waardplanten, Tirion Uitgevers BV, Baarn

Bos, F, M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hisperioidea, Papilionoidea). – Nederlandse Fauna 7. Leiden. Nationaal Historisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij en European Invertebrate Survey – Nederland

Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk en J.B.M. Thissen, 1992, Atlas van de Nederlandse Zoogdieren, KNNV Uitgeverij, Utrecht

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON)(redactie) 2009, De amfibieën en reptielen van Nederland. – Nederlandse Fauna 9. Nationaal Historisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden

Diepenbeek, A. van & R. Creemers, 2006, Herkenning amfibieën en reptielen, Stichting RAVON, Nijmegen

Emmerik, W.A.M. van, & H.W. de Nie, 2006, Zoetwatervissen van Nederland, Ecologisch bekeken, Vereniging Sportvisserij Nederland, Bilthoven

Gittenberger, E. & A.W. Janssen (red.), 2004. Recente en fossiele weekdieren uit zoet en brak water. – Nederlandse Fauna 2. Nationaal Historisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij en European Invertebrate Survey – Nederland

Meijden, R. van der, 2005, Heukels' Flora van Nederland, Wolters-Noordhoff B.V., Groningen/Houten

Mennema, J., A.J. Quene-Boterbrood & C.L. Plate, 1985. Atlas van de Nederlandse Flora 2, Zeldzame en vrij zeldzame planten, Bohn, Scheltema & Holkema, Utrecht

Mullarney, K, L. Svensson, D. Zetterström & P.J. Grant, 2005, ANWB Vogelgids van Europa, Tirion Uitgevers BV, Baarn

Natuurloket, 2012, Beknopte eenmalige levering OHNL-2012-1836 d.d. 14/02/2012

Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse Libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Historisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij en European Invertebrate Survey – Nederland

Nie, H.W., 1996, Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen, Media Publishing, Doetinchem

Peeters, T.M.J., C. van Achterberg, W.R.B. Heitmans, W.F. Klein, V. Lefeber, A.J. van Loon, A.A. Mabelis, H. Nieuwenhuijsen, M. Reemer, J. de Rond, J. Smit, H.H.W. Velthuis, 2004. De wespen en mieren van Nederland (Hymenoptera: Aculeata). – Nederlandse Fauna 6. Nationaal Historisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij en European Invertebrate Survey – Nederland.

Smit, J.T., 2007, Actuele en potentiële verspreiding van het Vliegend hert in Nederland, EIS-Nederland, Leiden

SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000.- Nederlandse Fauna 5. Nationaal Historisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij en European Invertebrate Survey – Nederland

Teunissen, A.P.J.A., 2009, Verspreidingsatlas Nederlandse boktorren (Cerambycidae), EIS-Nederland, Leiden

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur, 2011, Vleermuisprotocol 2011, 30 maart 2011.

Internet

<http://geo.zuid-holland.nl/geo-loket/html/atlas.html?atlas=EHS>
www.minlnv.nl
www.natuurloket.nl
www.piscaria.nl
www.ravon.nl
www.stowa.nl (limnodata neerlandica)
www.synbiosys.alterra.nl/natura2000
www.telmee.nl

Bijlage 1: Gegevens NDFF

Tabel 1: Beknopte eenmalige levering kilometerhok X: 87 / Y: 461

Soortgroep	RL*	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl II*	Hrl IV*	Aantal soorten	Volledigheid	Actualiteit
Vaatplanten	5	2	7				381	onbepaald	1990-2010
Mossen							27	redelijk	2000-2010
Korstmossen	2						46	goed	2000-2010
Paddenstoelen	11						24	goed	2000-2010
Zoogdieren		6	1				7	slecht	2000-2010
Vogels	12			83			83	goed/slecht	2000-2010
Amfibieën	1	1	1			2	2	slecht	2000-2010
Reptielen								niet	2000-2010
Vissen								niet	2000-2010
Dagvlinders	1						15	slecht	2000-2010
Macronachtvlinders							2	slecht	2000-2010
Micronachtvlinders								niet	2000-2010
Libellen	4						25	matig	2000-2010
Sprinkhanen / krekels								niet	2000-2010
Overige ongewervelden							3	onbepaald	2000-2010
Zeeorganismen								niet	2000-2010

Tabel 2: Beknopte eenmalige levering kilometerhok X: 87 / Y: 462

Soortgroep	RL*	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl II*	Hrl IV*	Aantal soorten	Volledigheid	Actualiteit
Vaatplanten	2	3	4				213	onbepaald	1990-2010
Mossen								niet	2000-2010
Korstmossen								niet	2000-2010
Paddenstoelen	1						5	slecht	2000-2010
Zoogdieren		6	1				7	slecht	2000-2010
Vogels	11			36			36	slecht/slecht	2000-2010
Amfibieën								niet	2000-2010
Reptielen								niet	2000-2010
Vissen								niet	2000-2010
Dagvlinders	1						17	goed	2000-2010
Macronachtvlinders							2	slecht	2000-2010
Micronachtvlinders							2	slecht	2000-2010
Libellen	2						25	slecht	2000-2010
Sprinkhanen / krekels								niet	2000-2010
Overige ongewervelden							2	onbepaald	2000-2010
Zeeorganismen								niet	2000-2010

Tabel 3: Beknopte eenmalige levering kilometerhok X: 88 / Y: 461

Soortgroep	RL*	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl II*	Hrl IV*	Aantal soorten	Volledigheid	Actualiteit
Vaatplanten	1	2	2				273	onbepaald	1990-2010
Mossen							7	goed	2000-2010
Korstmossen								niet	2000-2010
Paddenstoelen	4						13	slecht	2000-2010
Zoogdieren		6	2			1	8	slecht	2000-2010
Vogels	16			84			84	slecht/slecht	2000-2010
Amfibieën		2					2	slecht	2000-2010
Reptielen								niet	2000-2010
Vissen								niet	2000-2010
Dagvlinders	1						5	goed	2000-2010
Macronachtvlinders								niet	2000-2010
Micronachtvlinders								niet	2000-2010
Libellen							1	matig	2000-2010
Sprinkhanen / krekels								niet	2000-2010
Overige ongewervelden							2	onbepaald	2000-2010
Zeeorganismen							1	slecht	2000-2010

* **Legenda:**

FF1 = Flora- en faunawet lijst 1 (vrijstelling)

Hrl = Habitatrichtlijn (alleen bijlage 2 en 4)

FF23 = Flora- en faunawet lijst 2 + 3 (streng beschermd)

RL = Rode Lijst

Tabel 4: Beknopte eenmalige levering kilometerhok X: 88 / Y: 462

Soortgroep	RL*	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl II*	Hrl IV*	Aantal soorten	Volledigheid	Actualiteit
Vaatplanten	2	3	2				216	onbepaald	1990-2010
Mossen							1	matig	2000-2010
Korstmossen								niet	2000-2010
Paddenstoelen							4	slecht	2000-2010
Zoogdieren		5					6	slecht	2000-2010
Vogels	9			42			42	slecht/slecht	2000-2010
Amfibieën								niet	2000-2010
Reptielen								niet	2000-2010
Vissen								niet	2000-2010
Dagvlinders	1						16	goed	2000-2010
Macronachtvlinders								niet	2000-2010
Micronachtvlinders								niet	2000-2010
Libellen							4	matig	2000-2010
Sprinkhanen / krekels							1	matig	2000-2010
Overige ongewervelden							1	onbepaald	2000-2010
Zeeorganismen							1	slecht	2000-2010

* Legenda: FF1 = Flora- en faunawet lijst 1 (vrijstelling) FF23 = Flora- en faunawet lijst 2 + 3 (streng beschermd)
Hrl = Habitatrichtlijn (alleen bijlage 2 en 4) RL = Rode Lijst